

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

El-Raye Gazetesi

-Siyasi Bakışlar-

Avrupa Zirvesi ve NATO'da Parçalanma Belirtileri!

Üstad Esad Mansur'un Kaleminden

Avrupalı liderler, Avrupa siyasi topluluğu zirvesi olan zirvelerini 4/5/2026 tarihinde Ermenistan'ın başkenti Erivan'da gerçekleştirdiler ve savunma alanında Avrupa'nın bağımsızlığını ve Kanada ile ilişkilerin güçlendirilmesini vurguladılar.

Bu Avrupa siyasi topluluğu, Avrupalı liderlerin yılda iki kez bir araya geldiği bir siyasi forumdur. Forum, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırmasının ardından 2022 yılında Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un girişimiyle kurulmuştur. Başlangıçta Rusya'ya karşı bir platform olarak kurulmuş gibi görünse de, şu anda ABD Başkanı Trump'ın politikalarına karşı bir platform haline gelmiştir. Bu nedenle forum, Avrupa politikalarını ve Avrupa'yı ilgilendiren küresel meselelere ilişkin tutumunu tartışmakta ve Avrupa için ortak bir görüş ve siyasi eylem birliği oluşturmaya çalışmaktadır. Zira Avrupa Birliği, tek bir siyasi görüşe sahip ve ortak siyasi kararlar alan tek bir siyasi blok olmayı başaramamıştır.

Dolayısıyla bu, Fransa'nın yamalı bir girişimi olup, Avrupa aracılığıyla bu girişimin başarılı olması için çalışmaktadır. Zira Fransa, Avrupa Birliği'nde güçlü bir varlığa sahip olan Almanya ile rekabet ettiği ekonomik alanın yanı sıra fikri ve siyasi olarak da Avrupa'ya liderlik etmeye çalışmaktadır. Bu yüzden siyasi girişimlerin birçoğu Fransa tarafından gelmekte olup bu girişimlerin ilki de birlik fikri ve bu fikrin, kömür ve çelik birliğinden Avrupa Ortak Pazarı'na, oradan da bir birlik haline gelmesi şeklinde geliştirilmesidir. Dolayısıyla bu yönlerden Fransa birinci aktör olup, eğer herhangi bir fikri kabul ettirirse o fikir uygulamaya geçme yönünde bir yol bulacak olan Almanya üzerinde etki oluşturmaya çalışmaktadır.

Son zirve, Rusya'nın alanındaki bir bölge olan ve Amerika'nın kendi nüfuzu altına almaya çalıştığı Ermenistan'da düzenlenmiştir. Nitekim zirvenin orada düzenlenmesinin bazı anlamları vardır ve boş yere gerçekleşmemiştir. Nitekim Avrupa Konseyi Başkanı Antonio Costa bu durumu zirvede şu sözleriyle açıkça ifade etmiştir: "Avrupa Birliği, 2017 yılında Birlik ile kapsamlı bir ortaklık anlaşması imzalayan ve geçen yıl bloğa üyelik başvurusunda bulunma niyetini açıklayan yaklaşık 3 milyon nüfuslu Ermenistan ile ilişkilerini derinleştirmeyi arzulamaktadır."

Avrupa Birliği, Rusya ve Amerika ile rekabet içinde nüfuz alanını genişletmek için Ermenistan'ı kendi bünyesine dahil etmeye çalışmaktadır. Ancak Rusya'nın sessiz kalması pek olası değildir; zira Putin şu sözlerle karşılık vermiştir: "Avrupa Birliği ve Avrasya Ekonomik Birliği üyeliğini birleştirmek: Bu basitçe imkânsızdır."

Ermenistan, Rusya'nın 2014 yılında kurmasından itibaren liderlik ettiği ve öncelikle kendisinin faydalandığı Avrasya Ekonomik Birliği'nin bir üyesidir; dolayısıyla Rusya, sanayi ürünlerinin büyük bir kısmını, Belarus, Kazakistan, Kırgızistan ve Ermenistan gibi sanayileşmemiş tüketici üye ülkelere pazarlamaktadır. Zira Rusya'nın yanı sıra üye devletlerin nüfusu yaklaşık 180 milyon kişi olup toplam gayri safi yurt içi hasıla 5 trilyon ABD Dolarını aşmaktadır. Bu yüzden mal ve hizmetlerin hareketini teşvik etmekte ve makroekonomi, ulaşım, sanayi, tarım, enerji, dış ticaret, yatırım, gümrük, teknik düzenleme, rekabet ve tekelcilikle mücadele alanlarında ortak politikalar sağlamaktadır.

Rusya açısından ise bu pazar, ona söz konusu alanlarda birçok şey sağlamaktadır. Bu yüzden Rusya, Ermenistan'ın kendisinden kopma yönündeki her türlü girişimi engellemektedir; zira Ermenistan, neredeyse tamamen Rus mallarına bağımlı olup Rusya'ya işgücü de sağlamaktadır; çünkü 2022'de sayıları yaklaşık 100 bin olan Ermeni işçilerin yaklaşık 70 bini Rusya'da çalışmaktadır. Bunun yanı sıra Rusya Federasyonu'nda yaklaşık iki milyon Ermeni yaşamakta olup bu sayı, Ermenistan nüfusunun üçte ikisine denk gelmektedir.

Ermenistan da Rusya'dan kopmaya çalışmaktadır; bu yüzden Avrupa Birliği'ne yakınlaşmaya çalıştığı gibi Amerika'ya da yakınlaşmaya çalışmaktadır. Avrupa Birliği ise bunu kendi lehine kullanmaya çalışıyor.

Öte yandan ve daha da önemlisi Avrupa Birliği, Amerika'dan bağımsız siyasi ve askeri bir güç oluşturmaya çalışmaktadır. Zira zirveye katılan Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen şöyle demiştir: "Kendimizi savunabilmek için askerî kapasitemizi güçlendirmemiz gerekiyor. Ayrıca Avrupa Birliği'nin daha fazla bağımsızlığa ihtiyacı vardır." "Fransa Cumhurbaşkanı Macron ise şöyle demiştir: "Avrupalılar kendi kaderlerini kendi ellerinde tutuyorlar, savunma ve güvenlik harcamalarını artırıyolar ve kendi ortak çözümlerini inşa ediyorlar."

Bu konferans, Almanya Şansölyesi Merz'in Amerika'nın İran'a karşı savaşındaki yaklaşımını eleştirmesinin ardından Amerika'nın Almanya'daki askerî varlığını yaklaşık 5 bin asker azaltma kararından sonra düzenlenmiştir; zira bu eleştiri, Trump'ı öfkelenmiş ve onu böyle bir karar almaya sevk etmiştir. Çünkü Merz, 27/4/2026'da şunları söylemişti: "İran yönetimi, özellikle de Devrim Muhafızları, bütün bir ulusu aşılamaktadır." Başkanını şu şekilde eleştirdiği Amerika'yı kastederek de şöyle demişti: "Avrupalılarla istişare etmedi." Ve şöyle dedi: "Amerika'nın İran savaşında izlediği çıkış stratejisi anlaşılmıyor." Merz'in, Amerika ile yakınlaşma politikası izlediği bilinmektedir; ancak görünen o ki bu politikasında bir değişiklik olmuş ve Avrupa merkezli bir politikaya yönelmeye başlamıştır.

Nitekim savunma için NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü) bünyesinde bir araya gelen Atlantik'in iki yakasında çatırdama meydana gelmiştir. Zira onun ana üyeleri olan Amerika ve Avrupalılar arasında sözlü atışmalar ve suçlamalar yaşanmıştır. Nitekim Trump, 8/4/2026 tarihinde NATO Genel Sekreteri Mark Rutte ile yaptığı görüşmenin ardından Truth Social platformu üzerinden şunları

söylemiştir: “NATO, onlara ihtiyacımız olduğunda orada değildi ve tekrar ihtiyacımız olduğunda da orada olmayacak. Grönland'ı hatırlayın, o büyük, kötü yönetilen buz parçasını.” Bu, Grönland'ı hala ele geçirme arzusunun devam ettiğine işaret etmektedir; bu ise İran'la olan savaşında yenilgiye uğramasını ve böylece geri dönüp bu adayı talep etmemesini dileyen Avrupalıları öfkelenmiştir. Nitekim Trump, Avrupa ülkelerinden Hürmüz Boğazı'nı güç kullanarak kontrol altına almasına yardım etmeleri için harekete geçmelerini talep etmiş; ancak onlar, bu savaşta kendilerine danışılmadığı için bunu reddetmiştir.

ABD'nin hedef aldığı diğer NATO üyesi Kanada da Avrupa ile yakınlaşmaya çalışmaktadır; bu nedenle Başbakan Mark Carney zirveye katılarak Avrupalılara şu sözlerle hitap etmiştir: “Daha faydacı, daha izolasyoncu ve daha vahşi bir dünyaya boyun eğmek zorunda olduğumuza inanmıyoruz.” Burada Kanada üzerindeki ilgiyi sıkılaştıran ve onu 51. eyalet olarak kendisine katılmaya çağıran Amerika'ya atıfta bulunmuştur; dolayısıyla Carney, Amerika'nın savunduğu şeyi, vahşi bir dünyaya boyun eğme, yani dünyaya liderlik eden ve kendi menfaatinden başka bir şey bilmeyen Amerika'ya boyun eğmek olarak nitelendirmiştir. Şöyle devam etmiştir: “Bu gibi toplantılar bize, başka bir yol imkânı sunmaktadır.” Yani Kanada, Avrupa'da kendine nefes alma alanı ve sığınacak bir liman bulmuştur. Bu nedenle hâlâ sembolik olarak İngiliz Kraliyeti'ne bağlı olan Kanada'yı korumak amacıyla savunma alanında Avrupa ile koordinasyon kurmak istemektedir. Nitekim Avrupa ülkeleri, 1867'de kurulduğundan beri Kanada'nın Amerika tarafından yutulmasını engellemiş, İngiltere ile Fransa onun kurulması için çalışmış ve Amerika'ya katılmasını da engellemiştir. Şimdi de yeniden Avrupa'ya sığınmak için geri dönmüştür.

Böylece, Sovyetler Birliği'nin çöküşünden sonra varlığını sürdürmesi gerekmeyen NATO'da gerçek bir çatlak görüyoruz. NATO, 1949 yılında Sovyetler Birliği'ne karşı koymak amacıyla kurulmuştu; Sovyetler Birliği ise 1955'te NATO'ya yanıt olarak Varşova Paktı'nı kurmuştu. ABD, Avrupa üzerindeki hakimiyetini sürdürmek için NATO'yu ayakta tuttu. Eğer bu hedefine ulaşamazsa, NATO'yu sürdürmek istemez! Bu nedenle yükünü hafifletmek istiyor ve diğer üye ülkelerden savunma harcamalarına GSYİH'nın %5'i oranında katkı sağlamalarını talep ediyor. Ayrıca Avrupa'daki asker sayısını azaltmaya çalışıyor. Zira Amerika'nın oradaki varlığı Avrupa'yı savunmak için değil, aksine onun üzerinde hakimiyet kurmak içindir.

NATO'nun çatırdaması ve ardından çökmesi, dünyayı sefaletin nedenlerinden biri olan uluslararası blokların varlığından kurtaracaktır; zira bu bloklar, büyük savaşlara ve birçok ülkenin aynı anda başka bir ülkeye müdahil olmasına neden olmuştur. Ayrıca bu Haçlı blok NATO, Afganistan'a günahkar bir saldırı düzenlemiş ve 2001 yılından itibaren 20 yıl boyunca ülkeyi tahrip etmiş, halkını öldürmüş ve onları yerinden etmiştir; sonunda 2021 yılında, kibirli lideri Amerika ile birlikte zelil bir şekilde ülkeden çıkmıştır.

Kaynak: [El-Raye Gazetesi-600. Sayı-20/05/2026](#)